

державної адміністрації. — Режим доступу:
http://www.vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs

6. Статистичний збірник «Регіони України» 2012. Частина II. / за ред. О.Г.Осауленка. Державна служба статистики України. — К., 2012. — С. 793—795. [Електронний ресурс] / офіційний сайт. Державної служби статистики України — Режим доступу:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>

Погребняк А. Ю.,

аспірант,

НТТУ «Київський політехнічний інститут»

ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНИХ МОДЕЛЕЙ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

Кризові явища світового масштабу 2008—2010 років мали потужний вплив на національну економіку, в порівнянні з економіками інших країн світу. Діюча модель антикризового регулювання показала, що є функціонально неспроможною у подоланні кризових процесів і стимулюванні післякризового відновлення національної економіки.

Особливістю сучасних глобалізаційних процесів є зростання економічної ролі держави, що передбачає посилення координації уряду і приватного сектору, розробку оптимальної політики для підприємців. В умовах глобального ринку виникає необхідність формувати нові економічні механізми, актуальність яких лише зростає в міру посилення кризових тенденцій.

Л.І. Скібіцька відзначає, що важливим аспектом структурних змін в економіці Заходу є низька інвестиційна активність і низька норма прибутку, що є симптомами зниження темпів економічного росту. Тому найбільша увага звертається на промисловість (ядро якої складає обробна промисловість), яка здатна забезпечити ріст основних фондів і підвищення технічного рівня виробництва. В цих умовах зусилля державної політики спрямовані на створення фінансової системи з державних і навіпіл-державних банків, страхових і холдингових компаній (особливо у Франції, Англії, Японії) із тим, щоб забезпечити капітальні вкладення в

промисловість. Приватні страхові компанії, пенсійні фонди вкладають кошти, як правило, у землю, нерухомість, надання позик під порівняно високі відсотки на короткі терміни, роблять закордонні інвестиції [3].

Представники різних економічних шкіл намагаються зрозуміти причини, пом'якшити перебіг і наслідки, а також знайти вихід з кризи. З цією метою вчені звертаються до теоретичних надбань минулого, а також до сучасних економічних теорій, щоб «використати наукові та інші види систематизованих знань для розв'язання практичних задач» [1, с. 37].

Уряди провідних країн, орієнтованих на ринковий тип економічної системи, прагнуть тримати фокус на інноваційних економічних концепціях регулювання на макрорівні, аби створити сприятливі умови для економічного зростання та досягнення ефективності суспільного розвитку. В умовах нестійкого економічного середовища наявні теорії повинні доповнюватися новими рекомендаціями і заходами державного регулювання ринкової економіки. Зокрема, значного поширення набуло програмування господарських процесів, антикризове та інфляційне регулювання та урядування. Під впливом цих ідей держава активно сприяє розвитку науково-технічного прогресу, формує нові галузі з новітніми технологіями, нові види економічної діяльності [4].

Особливе місце у сучасній економічній науці посідає французький регуляціонізм.

Принципи, котрі були сформульовані цією школою, дозволяють оцінити процеси, що відбуваються в світі, дають основу для розуміння природи нинішньої глобальної кризи. В основі вчення регуляціоністів лежали принципи, згідно з якими від зростання продуктивності праці отримували вигоду всі учасники трудових відносин (підприємці — у вигляді приросту прибутку, наймані працівники — у формі зростання заробітної плати, держава — у збільшенні податкових надходжень). Так звані фордистські відносини найму у післявоєнний період виконували важливу структуруючу роль, забезпечували стабільність всієї інституційної споруди.

Однак, «...говорячи про капіталізм, ми маємо справу з еволюційним процесом», — зазначає Й. Шумпетер. «Капіталізм за своєю суттю — це форма або метод економічних змін, він ніколи не буває і не може бути стаціонарним станом. Основний імпульс, який приводить капіталістичний механізм у рух і підтримує його на ходу, виходить з нових споживчих благ, нових методів вироб-

ництва і транспортування товарів, нових ринків і нових форм економічної організації» [5, с. 460].

Зважаючи на зміни, що відбулися у технологічній парадигмі розвитку людства, трансформацій у фінансовій сфері, процеси глобалізації, починаючи з 1970-х рр., регуляціоністи звернулися до аналізу еволюції фінансової сфери та її ролі у загальному процесі відтворення, а також змін джерел економічного зростання. Ця тенденція у французькій економічній літературі отримала назву «la fi nancierisation» — «фінансової домінанти у джерелах економічного росту».

Зважаючи на глибину кризи, постає питання про виживання фінансової системи, для підтримки якої мобілізуються максимально можливі джерела та інструменти. При цьому контроль і консолідація системи в нових умовах вимагає значно посилити регулюючі підходи. За умов, що склалися в світі фінансів і економіці, все більша надія покладається на активну економічну політику держави. У критичні для країни періоди уряд повинен втрутитися, твердив Дж. Кейнс, щоб знову запустити в дію економічну машину, яка зупинилася. «Тільки активне втручання держави може підтримувати економіку на рівні повної або майже повної зайнятості і забезпечувати стійке зростання» — зазначає Дж.К. Гелбрейт [1, с. 354].

Потрібні антикризові механізми, здатні нейтралізувати вплив зовнішніх шоків. Необхідно зміцнювати банківський сектор як основу національної фінансової системи, сприяти росту його капіталізації. Надаючи підтримку банкам, потрібно одночасно вживати заходи щодо їх санації й оздоровлення, спростити процедури їх злиття і поглинання. Важливо посилити роль механізмів рефінансування, які можуть забезпечувати і миттєву, і системну ліквідність, а також розширити внутрішню базу формування грошової пропозиції. Для підтримки стабільності фінансового ринку доцільно полегшити доступ до рефінансування, включаючи учасників фондового ринку [2].

Таким чином, слід зазначити, що Україна знаходиться на шляху післякризового відновлення та утвердження ринкових засад господарювання. За цих умов доцільно скористатися теоретичними наробками вітчизняних і зарубіжних учених, поступове застосування світового досвіду. При цьому варто зауважити, що міжнародний досвід базується на передбаченні існування розвинутого ринкового господарства з розгалуженою інституційною структурою та відпрацьованим століттями законодавством.

Література

1. Гелбрейт Дж. К. Новое индустриальное общество: Избранное / Дж. К. Гелбрейт // — М.: Эксмо, 2008. — С. 37.
2. Ершов М. Кризис 2008 года: «Момент истины» для глобальной экономики и новые возможности для России / М. Ершов // Вопросы экономики. — 2008. — № 12. — С. 13.
3. Скібіцька Л.І. Особливості антикризового менеджменту в країнах розвинутої ринкової економіки / Л.І. Скібіцька// [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/pspe/2011_3/Skibitska_311.htm
4. Стоян В. Державне фінансове регулювання в кризових умовах / В. Стоян // [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
5. http://library.tneu.edu.ua/files/EVD/zhurnalu/Svit%20finansiv/4_2010.pdf#page=88
6. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития. Капитализм, социализм и демократия / Й. А. Шумпетер // — М.: Эксмо, 2007. — 864 с.

Покотилев Д. В.,

аспірант,

Таврійський національний університет
імені В. І. Вернадського

ПРІОРИТЕТИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Сучасний розвиток України характеризується кризовими явищами як в економіці країни, так і в розвитку окремих її регіонів, галузей, діяльності деяких суб'єктів. Усе це відбувається під впливом тривалої світової фінансової кризи. Інституційні ж перетворення в Україні призводять до змін і знищення попередніх зв'язків, вимагають вдосконалення системи управління (державного, корпоративного та інше), проведення широкомасштабних державно-управлінських реформ, запровадження ефективних антикризових механізмів, розробки антикризових стратегій тощо[1, с. 1].

Актуальність теоретичної розробки проблем антикризового регулювання економіки, необхідність подолання кризового стану економіки в умовах необхідності стабільного розвитку економіки й актуальність пошуку нових підходів до вироблення стратегії й такти-